

Taidetestaajat-hankkeen tilanne, sen jatkuvuus ja rahoituksen riittävyys

Taidetestaajat-hanke vei kolmen lukuvuoden (2017–20) aikana kaikki Suomen kahdeksaluokkalaiset nuoret kahdelle taidelaitosvierailulle, lähialueelle sekä valtakunnalliseen kohteeseen. Eduskunta myönsi hankkeelle 1,4 M€ rahoituksen jatkokaudelle 2020–21, jolloin kaikille kahdeksaluokkalaisille tarjotaan yksi alueellinen vierailu lähialueen taidelaitokseen. Alkuperäiset rahoittajat Suomen Kulttuurirahasto ja Svenska kulturfonden osallistuvat rahoitukseen vastaavasti 1,4 M€:lla.

Hanke on tavoittanut kahdeksaluokkalaiset nuoret lähes sataprosenttisesti kaikkina päättäneinä toimintakausinaan. Myös lukuvuodelle 2020–21 ilmoitettiin mukaan 99,3 % kahdeksaluokkalaisista, valvojineen noin 67 000 henkeä. Koronapandemian vuoksi alkuperäisestä vierailusuunnitelmasta on jouduttu poikkeamaan monin osin, mutta on myös kehitetty uusia keinoja toteuttaa vierailuja poikkeusaikoina.

Keväällä 2019 teettämämme kyselyn mukaan 94 % koulujen edustajista ja 100 % taideorganisaatioiden edustajista pitää Taidetestaajien toimintaa tärkeänä¹. Kevään 2020 kyselyn mukaan 57 % koulujen edustajista toivoi toiminnan jatkuvan kahden vierailun mallilla ja 39 % toivoi jatkoa yhden vierailun mallilla². Kuntapäättäjäille tehty kysely osoitti, että ilman ulkopuolista tukea kunnilla ja erityisesti syrjäseutujen kouluilla ei olisi edellytyksiä toteuttaa vastaavia vierailuja³.

Säätiöt ovat käyttäneet Taidetestaajat-toimintaan ja sen kehittämiseen neljän lukuvuoden aikana yli 20 M€ ja valtio toistaiseksi 1,4 M€. On ensiarvoisen tärkeää, ettei toimivaksi osoittautunutta tasa-arvoisen kulttuurikasvatuksen muotoa jouduta lopettamaan ja tehokasta organisaatiota ajamaan alas. Yhden alueellisen vierailun malli maksaa noin 2,7 M€, kahden alueellisen vierailun malli 4,5 M€ sekä yhden alueellisen ja yhden valtakunnallisen vierailun malli 6,7 M€ lukuvuodessa. Kun koronapandemian takia julkiseen rahoitukseen kohdistuu suuria paineita, säätiöt ovat edelleen valmiit osallistumaan hankkeen kustannuksiin yhdessä valtion kanssa. Pitkän ajan tavoitteemme on saada Taidetestaajat-kulttuurikasvatustoiminnasta pysyvä osa suomalaista peruskoulua.

Lisää hankkeesta ja nuorten taidearvioita: www.taidetestaajat.fi

1 Koulu- ja taideorganisaatiokyselyt: CERADA-tutkimuskeskus ja Taidetestaajat, kevät 2019.

2 Taidetestaajien koulukysely, kevät 2020.

3 Kuntapäättäjäkysely: Aula Research, kevät 2019.